

Риёзус солиҳийн шархи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 949-ҳадис

949 - وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي قَتَادَةَ وَأَبِي إِبْرَاهِيمَ الْأَشْهَلِيِّ عَنْ أَبِيهِ - وَأَئُوْهُ صَحَابَيْ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ صَلَّى عَلَى جَنَازَةِ فَقَالَ: «اللَّهُمَّ؛ اغْفِرْ لِحِسْنَا وَمَيْسِنَا، وَصَغِيرِنَا كَبِيرِنَا، وَكَبِيرِنَا وَأَبْشِنَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، اللَّهُمَّ؛ مَنْ أَحْيَيْتُهُ مِنَ الْمَوْتَى فَأَخْيِهِ عَلَى الْإِسْلَامِ، وَمَنْ تَوْفَّيْتُهُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَتَوَفَّهُ عَلَى الْإِيمَانِ، اللَّهُمَّ؛ لَا تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلَا تُفْتَنْنَا بَعْدَهُ». رَوَاهُ التَّرمِذِيُّ مِنْ رِوَايَةِ أَبِي هُرَيْرَةَ وَالْأَشْهَلِيِّ، وَرَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ مِنْ رِوَايَةِ أَبِي هُرَيْرَةَ وَأَبِي قَتَادَةَ [د 3201، ت 1024].

قالَ الْحَاكِمُ: حَدِيثُ أَبِي هُرَيْرَةَ صَحِيقٌ عَلَى شَرْطِ الْبُخَارِيِّ وَمُسْنِلِ [ك 1/358].

قالَ التَّرمِذِيُّ: قَالَ الْبُخَارِيُّ: أَصَحُّ رِوَايَاتِ هَذَا الْحَدِيثِ رِوَايَةُ الْأَشْهَلِيِّ، قَالَ الْبُخَارِيُّ: وَأَصَحُّ شَيْءٍ فِي الْبَابِ حَدِيثُ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ [ت 3/344].

949. Абу Ҳурайра, Абу Қатода, Абу Иброҳим ал-Ашҳалий оталари розияллоҳу анҳумдан ривоят қилинади. Оталари саҳобалардан бўлганлар:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам бир майитта жаноза ўқиб, шундай дедилар: «Аллоҳуммағfir лиҳайинаа ва майиттинаа, ва соғиринаа ва кабиринаа, ва закаринаа ва унсаанаа, ва шаҳидинаа ва ғоибинаа. Аллоҳумма ман аҳийатаху минаа фа аҳиихии ъалал ислаами, ва ман таваффайтаху минаа фатаваффаху ъалал иймани. Аллоҳумма, лаа тухримнаа ажроҳу, ва лаа тафтиннаа баъдаху».

* Маъноси: «Аллоҳим, тиригимиzu ўлигимиzu, кичигимиzu каттамизни, эркагу аёлимизни, шоҳидимиzu ғойибимиzu мағфират қилгин. Аллоҳим, биздан кимни яшатсанг, Исломда яшатгин, биздан кимни вафот қилдирсанг, иймонда вафот қилдиргин. Аллоҳим, бизни унинг ажридан маҳрум қилмагин ва ундан кейин бизни фитнага қўймагин».

Имом Термизий Абу Ҳурайра ва Ашҳалийлардан ривоят қилганлар. Абу Довуд эса, Абу Ҳурайра ва Абу Қатодадан ривоят қилганлар.

Имом Ҳоким: “Абу Ҳурайранинг ҳадиси имом Бухорий ва имом Муслимнинг шартига биноан саҳих”, дедилар.

Имом Термизий айтдилар: Имом Бухорий: “Ушбу ҳадисдаги ривоятларнинг энг саҳиҳи Ашҳалийнинг ривоятидир”, деб яна: “Бу бобдаги энг саҳиҳ нарса Авф ибн Моликнинг ҳадисидир”, дедилар.

Шарҳ: Имом Термизийнинг ривоятида аввал Ислом, кейин иймон зикр қилинган. Абу Довуд ривоятида аввал иймон, кейин Ислом зикр қилинган.

Худди ана шу ривоят Ҳанафия мазҳабида жаноза намозидаги дуо этиб қабул қилинган.

Манба: hadis.islom.uz

